

■ De har fem krav til regjeringen

av-milliard

tet til oljekrisa. De siste månedene har ledighetstallene fra Nav gått noe ned, og arbeidsledighetstallene fra Statistisk sentralbyrå (SSB) har flatet ut. Enkelte har ment at tallene gir grunn til å friskmelde norsk økonomi.

– Vi kan ikke være fornøyd med at en historisk høy ledighet ikke lenger fortsetter å stige. Det er på ingen måte tida for friskmelding. Langt der ifra, mener Gabrielsen.

Han mener arbeidsledighetstallene fra Nav og SSB må leses med varsomhet.

– De tallene forteller bare en del av historien. Det at veksten i arbeidsledighet nå har stoppet opp, skyldes delvis at en god del har kommet over på arbeidsledighetstiltak og

at en del har begynt på studier nå etter sommeren, sier han.

Sysselsettingstoppen under de rødgrønne var 72 prosent i 2008. Andelen sysselsatte har nå falt til 67,4 prosent i juli i år. Det er med andre ord færre som er i jobb, og dermed færre som betaler skatt.

– Det er svært bekymringsverdig. Det svekker vår evne til å finansiere felles velferd, sier Gabrielsen.

Fem krav

Etter at finansminister Jensen i dag har lagt frem statsbudsjettet for 2017, fylles Vandrehallen på Stortinget av politikere, journalister og representanter fra en rekke arbeidslivs- og interesseorganisasjoner.

LO-nestlederen har i tillegg til milliardkravet med seg følgende krav:

■ Ta sysselsettingen på alvor: Regjeringen må bruke de store pengene for å møte ledigheten, ikke på skatteuttak til de som har mest.

■ Stopp tappingen av oljefondet: Regjeringen må ta mindre penger fra oljefondet.

■ Løft yrkesfagene: LO vil gi de med fagbrev flere muligheter til videre utdanning, og vil ha en storstilt opptrapping av faghøyskoleutdanning.

■ Slutt å plage syke og arbeidsløse: LO reagerer sterkt på at regjeringen har kuttet i støtten til arbeidsløse, samtidig som de har gitt store skattelettelse til de rikeste.

Finansminister Siv Jensen legger frem statsbudsjettet i Stortinget i dag klokken 10.

Siv Jensen (Frp)

■ ØKONOMEN SVARER

Skatt og kapital

Hva er den beste måten å skattlegge kapital på?

Av Jørgen Juel Andersen
SKATT

Det er stor politisk, ideologisk og faglig uenighet om kapitalbeskatningen – både om nivået og innretningen. Men, uavhengig av hvor hardt man vil skattlegge kapital, kan man spørre: Bør formue eller kapitalinntekter beskattes hardest? Enkelt sagt er formue den kapitalen man eier (bolig, aksjer, bedrifter, og så videre), mens kapitalinntekt er inntekten man får fra eierskapet (i form av verdistigning, renter og utbytte).

For å besvare dette spørsmålet er det nyttig å ta utgangspunkt i kapitalens grunnleggende økonomiske funksjon. Mer kapital gir åpenbart høyere inntekter (og makt) til kapitaleierne, men også «kapitalbrukerne» tjener. En arbeider – enten hun er lærer, industriarbeider eller lege, ansatt i det offentlige eller i det private – er for eksempel mer produktiv jo bedre bygninger, utstyr og verktøy hun har til rådighet.

Mer produktive arbeidere tjener generelt bedre, og kapitalvekst fører derfor til generell inntektsvekst. Som samfunn har vi noe å tjene på at kapitalen vokser.

Dersom alle med formue var like dyktige til å få kapitalen (sin) til å vokse – i valget mellom å investere i eiendom, aksjer eller direkte i bedrifter – så ville det vært likegyldig for kapitalveksten om samfunnet beskattet kapitaleierens formue eller deres kapitalinntekter.

Imidlertid ser vi at enkelte systematisk får kapitalen (sin) til å vokse raskere enn andre. Noen har en egen evne til å flytte kapitalen sin til virksomheter som viser seg å ha spesielt høy verdiskap-

RIK: Debatten raser om hvor mye rikinger som Kjell Inge Røkke skal betale i skatt.

ning. Kanskje er det flaks, men sannsynligvis skyldes også noe dyktighet.

Den dyktige investoren øker verdiskapningen ved, for eksempel, at eksisterende landbruks- og havressurser utnyttes bedre, arbeidernes eller skoleelevenes produktivitet øker gjennom bedre arbeids- og læringsmiljø, eller skadelig lokal og global forurensning reduseres ved at gamle og forurensende maskiner erstattes med nytt, mer effektivt og renere utstyr.

Dette er et godt argument for å skattlegge formue relativt hardere og kapitalinntekter relativt mildere (se, for eksempel, Guvenev m.fl., 2016: «Use it or lose it: Efficiency Gains from Wealth Taxation»). Et slikt grep vil øke kapitalmengden, og dermed inntektene, over tid ved å stimulere de som er best til å skape verdier til å investere mer.

De dyktige og de mindre dyktige kapitalistene vil rammes likt av høyere formuesskatt, men den reduserte kapitalinntektsskatten kommer de dyktige kapitalistene til gode og kompensere for deres høyere formuesskatt. Så lenge man opprettholder nivået på kapitalbeskatningen kan staten overføre like store verdier fra kapitalistene til lavinntektsgruppene som før.

Samtidig vil den jevne arbeider tjene på at kapitalmengden i samfunnet som helhet vokser raskere.

Jørgen Juel Andersen, førsteamanuensis ved Handelshøyskolen BI

Lurer du på noe om samfunnsøkonomi, så skal våre økonomer gjøre sitt beste for å svare. Send inn ditt spørsmål til okonomi@klassekampen.no

Askil Halse

Katinka Holtmark

Roman Eliassen

Jørgen Juel Andersen

Sara Cools